

OZNÁMENIA O STRATEGICKOM DOKUMENTE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov.

Obec Beňuš

2. Identifikačné číslo.

IČO: 00313289

3. Adresa sídla.

Obecný úrad Beňuš
Beňuš 355
976 64 Beňuš

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Starosta: Katarína Srnková
Adresa: Obecný úrad Beňuš
Beňuš 355
976 64 Beňuš

Tel: 048 / 619 81 23.721
Email: obechenus@mail.t-com.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie.

Starosta: Katarína Srnková
Adresa: Obecný úrad Beňuš
Beňuš 355
976 64 Beňuš

Tel: 048 / 619 81 23.721
Email: obechenus@mail.t-com.sk

Miesto na kon.: Obecný úrad Beňuš, Beňuš 355, 976 64 Beňuš

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Beňuš 2016 – 2025

2. Charakter.

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Beňuš s výhľadom do roku 2025 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Beňuš sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Beňuš, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Bol aktualizovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

3. Hlavné ciele.

Strategický cieľ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja. Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunití, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzisústnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Beňuš nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Beňuš, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej a environmentálnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do lesného hospodárstva, poľnohospodárstva, a výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci a v jej blízkom okolí. Obec bude podporovať výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Vytvorí podmienky na výstavbu a rozšírenie existujúcich poľnohospodárskych zón za účelom zlepšenia situácie na trhu práce. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znižovať nezamestnanosť. V oblasti cestovného ruchu vytvorí podmienky pre šírenie tradičných kultúrnych hodnôt a rozvoj rekreačných služieb v oblasti agroturistiky. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby“.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,

- rozšíření a zvýšení podílu aktivit na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešponujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHSR Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie. Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – nedostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajú z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Beňuš je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby. K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Beňuš na roky 2016 – 2025 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Beňuš. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné opatrenia vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Beňuš, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, priemyslu, poľnohospodárstva a potravinárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci.

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.1.1

Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskych dvorov PD.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Opatrenie 1.3.1

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4

Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Opatrenie 2.1.6

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržiavania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Opatrenie 3.6

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.

Revitalizácia pietnych miest v obci.

Zásobovanie pitnou vodou.

Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.

Dostavba rozvodnej siete plynu.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6

Opatrenie 4.7

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.

Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.

Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržované životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenie 5.1.1

Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenie 5.2.1

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Opatrenie 5.2.2

Revitalizácia protizáplavových opatrení.

Opatrenie 5.2.3

Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenie 5.3.1

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenie 5.4.1

Realizácia protierózných opatrení.

Opatrenie 5.4.2

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Sociálne služby

Cieľ 6.1

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenie 6.1.1

Obyvatelia v dôchodkovom veku.

Opatrenie 6.1.2

Mladé rodiny s deťmi.

Opatrenie 6.1.3

Marginalizované skupiny.

Podprogram 6.2.

Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenie 6.2.1

Podpora poradenskej činnosti.

Opatrenie 6.2.2

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.

Podprogram 6.3.

Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenie 6.3.1

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Opatrenie 6.3.2

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Opatrenie 6.3.3

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Vzdelávanie

Cieľ 7.1

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenie 7.1.1

Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Opatrenie 7.1.2

Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.

Podprogram 7.2.

Šport

Cieľ 7.2.

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenie 7.2.1

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Opatrenie 7.2.2

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.

Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.

Podprogram 8.2.

Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimedialnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Propagácia obce

Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.

Cestovný ruch.

Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EU.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Administratíva

Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Bezpečnosť

Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		

4. Obsah (osnova).

1 ÚVOD

ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE BEŇUŠ

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

2.1. HISTÓRIA OBCE

2.2. PRÍRODNÉ POMERY

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

2.4. DOPRAVA

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

2.6. OBYVATEĽSTVO

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

2.8. BÝVANIE

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

2.13. ŠPORT

2.14. KULTÚRA
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY
2.17. CESTOVNÝ RUCH
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2009 – 2014
2.19. SAMOSPRÁVA
3 SWOT ANALÝZY
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT
3.8 KULTÚRA
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO
SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE BEŇUŠ
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BEŇUŠ
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE BEŇUŠ
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BEŇUŠ
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
7.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
7.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
7.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
7.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
7.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
7.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
7.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
7.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
7.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
7.11. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BEŇUŠ
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRASR OBCE BEŇUŠ
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRASR
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN
8 AKČNÝ PLÁN
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BEŇUŠ
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.

Vzhľadom na charakter tohto strategického dokumentu ako aj vzhľadom k procesu jeho spracovania, ktorý bol založený na princípe partnerstva, je PHRSR spracovaný v jednom variante ako výsledok dohody jednotlivých členov partnerstva pri zapracovaní prevažnej väčšiny vzniknutých pripomienok.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Beňuš na roky 2016 - 2025
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2015 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Program hospodárskeho rozvoja a rozvoja obce Beňuš je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov štrukturálnych fondov).

PHRSR obce Beňuš nadväzuje na ostatné strategické a koncepčné dokumenty na miestnej, národnej a nadnárodnej úrovni.

Miestnej úrovni

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR BBSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Konceptia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celošťátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie.

Obecné zastupiteľstvo obce Beňuš

9. Druh schvaľovacieho dokumentu (napr. uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie vlády Slovenskej republiky, nariadenie).

Uznesenie Obecného zastupiteľstva obce Beňuš o schválení aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Beňuš na programovacie obdobie 2016 – 2025

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy.

Vstupmi strategického dokumentu sú príslušné právne predpisy v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny, ochrany životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľstva a zhodnotenie všetkých dostupných relevantných údajov o danom území a to z materiálov použitých pri vypracovaní strategického dokumentu.

Vstupy pre PHRSR predstavujú aj finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Na realizáciu programu bude potrebné zabezpečiť aj spolufinancovanie z prostriedkov štátneho rozpočtu a rozpočtu samotnej obce.

Pri procese spracovania strategického dokumentu boli premietnuté a zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie.

2. Údaje o výstupoch.

Výstupom implementácie PHRSR bude súbor aktivít, zameraných na posilnenie a skvalitnenie ekonomických, sociálnych a environmentálnych podmienok obce Beňuš vyplývajúcich z realizácie jednotlivých opatrení. Tieto aktivity prispievajú nielen ku skvalitneniu infraštruktúry, posilneniu ekonomickej bázy, zvýšeniu konkurencieschopnosti, ale aj k efektívnemu a racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov, k ochrane a tvorbe životného prostredia, a tiež k zmierňovaniu mikroklimatických zmien. Výstupy a výsledky implementácie PHRSR budú hodnotené v rámci sledovania hodnôt merateľných ukazovateľov.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

Podpora projektov je zameraná na zlepšenie kvality života v obci s dôrazom na životné prostredie:

- zvýšenie energetickej efektívnosti budov,
- zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou,
- zlepšenie environmentálnych aspektov v obci prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku,

- údržba a dostavba kanalizačnej siete so systémom čistenia splaškových odpadových vôd,
- zlepšenie systémov nakladania s odpadmi s ohľadom na ich druhotné využívanie,

Treba očakávať najmä pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie. Niektoré konkrétne aktivity môžu podliehať samostatnému posudzovaniu v zmysle zákona 180/2013 Z. z. v platnom znení, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Pri realizácii investičných zámerov vyplývajúcich z implementácie PHRSR je určité riziko negatívneho zásahu do životného prostredia, toto však bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa zákona č. 180/2013 Z.z. a následnou realizáciou navrhnutých opatrení.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

V zásade možno konštatovať, že PHRSR sa dotkne všetkých obyvateľov a návštevníkov obce Beňuš. PHRSR obce Beňuš je plánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov obce. PHRSR vytvára predpoklady pre rozvoj územia, cieľom je získať optimálne urbanistické riešenie územia s doriešením existujúcich územno-technických podmienok a väzieb pre nové plánované využitie. Účelom je teda navrhnuť plnohodnotnú časť obce s vytvorením plôch pre rozvoj bývania a rekreácie. PHRSR rieši problémy v oblasti rozšírenia dopravy a technickej infraštruktúry na základe požiadaviek na novú výstavbu. Význam bude mať doprava z titulu služieb obyvateľstva obce v oblasti dochádzky do obce za špecifickými službami prevádzok lokalizovaných v obci. Regionálne územné vzťahy v regióne vytvárajú tlak aj na zvýšenie kvality prepojení susediacich obcí. Tento zámer pozitívne zmení kvalitu prepravných vzťahov, čo bude mať pozitívny, odľahčujúci efekt na jestvujúcej komunikačnej sieti a podporí tak udržateľnosť rozvoja v subtlých priestorových podmienkach sídla. Návrhy sa týkajú tak prietahov ciest 1 a 3. triedy obmedzením tranzitu nákladnej automobilovej dopravy, ako aj z hľadiska pobytu ľudí vo verejnom priestore miestnych ulíc doplnením sústavy cyklistických cestičiek a chodníkov pri hlavných komunikáciách, zmenami kategórií MK na obytné ulice a pripojením obce na regionálne a nadregionálne cyklistické ťahy spojené s krajinou štruktúrou.

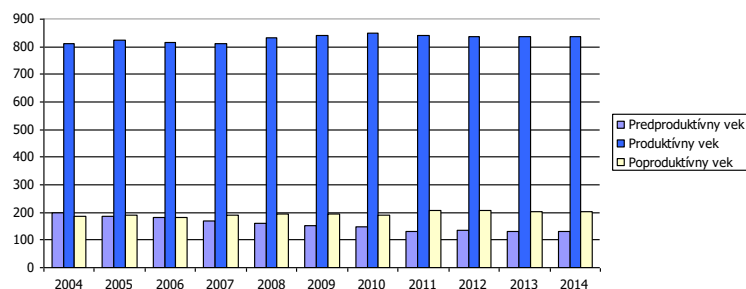
Počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie stúpol počet obyvateľov o 20. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný výrazný pokles o 37 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal nárast o 3,07 %.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Predproduktívny vek	198	185	182	171	161	154	148	130	135	130	129
Produktívny vek	812	822	815	811	833	842	850	842	838	835	837
Poproduktívny vek	184	189	182	189	193	195	191	205	208	203	204

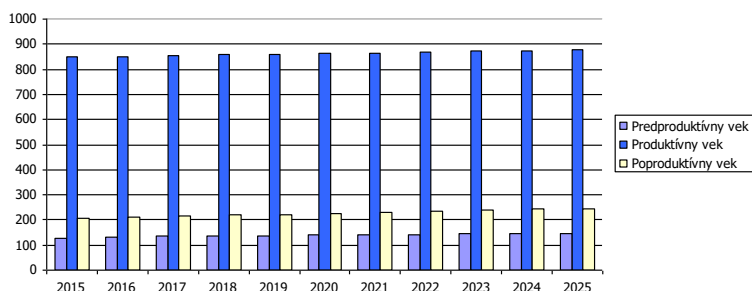
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách produktívneho aj poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2025.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

Do roku 2025 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine predproduktívneho, poproduktívneho a produktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá nárast o 37 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2025

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Predproduktívny vek	129	132	134	137	138	140	141	143	143	144	146
Produktívny vek	848	851	854	857	860	863	866	869	872	875	878
Poproduktívny vek	208	211	215	218	222	226	230	234	237	242	245

Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov hlavne v dôchodkovom veku. Do roku 2025 by mal celkový počet obyvateľov stúpnuť na 1269 obyvateľov.

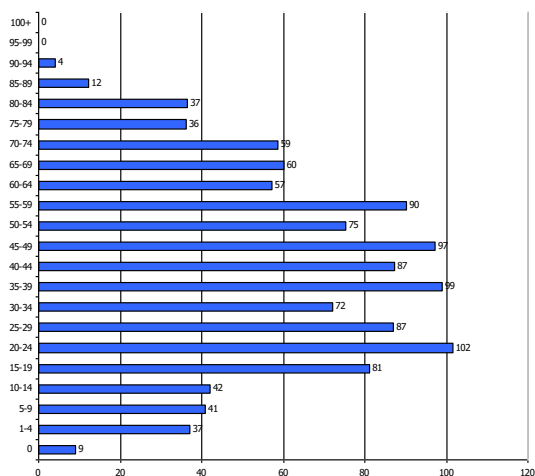
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spolu	1185	1194	1203	1212	1220	1229	1238	1246	1253	1261	1269
0	9	11	12	14	15	16	16	17	17	17	18
1-4	37	38	38	39	39	40	40	41	41	42	42
5-9	41	40	39	38	36	35	34	33	31	30	29
10-14	42	43	45	46	48	49	51	52	54	55	57
15-19	81	80	79	77	76	75	73	72	71	69	68
20-24	102	104	106	108	110	113	115	117	119	121	124
25-29	87	88	89	89	90	91	92	92	93	94	95
30-34	72	70	68	66	64	63	61	59	57	55	53
35-39	99	100	101	103	104	105	106	108	109	110	111
40-44	87	87	86	86	85	85	84	84	83	82	82
45-49	97	100	102	105	107	109	112	114	117	119	121
50-54	75	74	73	72	71	70	69	68	67	66	65
55-59	90	93	95	98	100	103	106	108	111	113	116
60-64	57	56	54	53	52	50	49	48	46	45	44
65-69	60	62	63	64	64	65	66	67	68	69	70
70-74	59	60	62	63	65	66	67	69	70	72	73
75-79	36	35	35	34	33	32	32	31	30	29	28
80-84	37	38	39	41	42	44	45	47	48	49	51
85-89	12	13	13	14	14	15	15	16	16	17	17
90-94	4	3	3	3	4	4	5	5	5	6	6

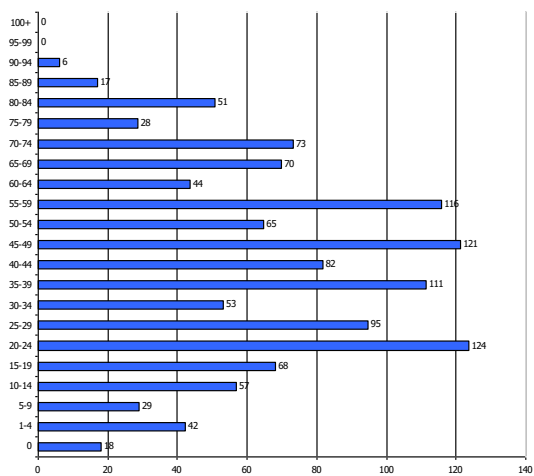
95-99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
100+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Prognózovaná veková štruktúra obyvateľstva

2015

2024

Návrh rozvoja bývania v obci je riešený nasledovnými postupmi :

- priebežným skvalitňovaním súčasného bytového fondu** – z vlastnej iniciatívy vlastníkov domov a bytov, využitie rezerv, ktoré predstavuje neobývaný, resp. prechodne obývaný domový a bytový fond v súlade so stanovenými podmienkami,
- dostavbou voľných prelúk – funkčné plochy** v rámci súčasnej uličnej rodinnej zástavby na pozemkoch v zastavanom území obce, využitím dopravné prístupných záhrad v zastavanom území obce.
- návrhom nových lokalít bytových budov (ktoré nezasahujú do chránených území)**

Na základe zhodnotenia územnotechnických daností navrhuje rozvoj bývania na disponibilných plochách v zastavanom území obce a na nových lokalitách. Žiadne tieto plochy nezasahujú do území so zvýšenou potrebou ochrany.

Sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti

Plánovaný rozvoj obce posilní miestne hospodárstvo a zabezpečí jeho diverzifikáciu aj smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam. Aj keď pre výrobu nie sú vymedzené nové plochy, výrobné aktivity sa môžu koncentrovať v existujúcich výrobných areáloch, ktoré majú dostatočné rezervy pre intenzifikáciu. V súvislosti s predpokladom rastu počtu obyvateľov sa navrhuje dobudovanie občianskej vybavenosti a jej koncentrácia v hlavnom uzlovom priestore, definovanom ako centrálna zóna obce. Týmto opatrením sa zabezpečí optimálna pešia dostupnosť zariadení občianskej vybavenosti celoobecného významu pre všetkých obyvateľov. Regulačné podmienky však umožňujú umiestňovať drobné prevádzky obchodu a služieb (do istého rozsahu zastavaných plôch) aj v iných častiach obce. Zvýšenie kvality a spektra sociálnych služieb prinesú návrhy v oblasti nekomerčnej občianskej vybavenosti. Odporúča sa postupne uskutočniť rekonštrukciu a modernizáciu verejných budov.

Pre rozvoj vzdelávania sa navrhuje rekonštrukcia interiérov a zabezpečenie zariadenia MŠ, výstavba tvorivých dielní pre potreby ZŠ, rekonštrukcia a modernizácia vykurovacieho systému ZŠ – zdroje a rozvody, rekonštrukcia elektrických rozvodov, výstavba školskej telocvične pre potreby ZŠ a MŠ, výstavba oplotenia areálu ZŠ a MŠ, výstavba športového areálu pre potreby ZŠ a MŠ.

V oblasti športu sa navrhuje výstavba športových ihrísk pre kolektívne loptové hry v lokalite Filipovo, dostavba športových ihrísk v priestore areálu ZŠ Beňuš, výstavba multifunkčného ihriska v obci Beňuš, výstavba priestorov pre potreby športových klubov, výstavba detského ihriska v obci Beňuš, výstavba detského ihriska v časti Filipovo, výstavba detského ihriska v časti Gašparovo, rekonštrukcia

tenisových kurtov v časti Filipovo, výstavba klziska v časti Beňuš cca 500 m východne od mosta cez Hron.

V oblasti kultúry sa pre obyvateľov navrhuje výstavba budovy Domu kultúry – multifunkčné kultúrne zariadenie, realizácia interiérov – sála, kuchyňa, technické priestory, obstaranie zdrojov tepla a vykurovacieho systému, zriadenie priestorov pre potreby umeleckých skupín, prestavba objektu „Domu požiarnikov“ na kultúrno – spoločenské centrum v časti Gašparovo.

Počíta sa tiež s revitalizáciou verejných priestranstiev nielen v centrálnej zóne obce, s výsadbou zelene a s výstavbou rozptylových plôch a chodníkov, doplnením detských atrakcií. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a k zdravému patriotizmu. Rozšírenie športového areálu a vytvorenie ďalších možností pre oddychové a voľnočasové aktivity obyvateľov, rekreáciu v krajine bude mať pozitívne sociálne dopady. Pre rôzne obecné podujatia, kultúrno-spoločenské a rekreačno-oddychové obecné aktivity v prírodnom prostredí sa navrhuje využívať novo navrhovanú športovo-rekreačnú a oddychovú prírodnú plochu.

Priamy pozitívny vplyv na zdravotný stav obyvateľov bude mať rozvoj športovej infraštruktúry. Navrhované je skvalitnenie vybavenia súčasného futbalového areálu na úroveň viacúčelového športového centra obce.

Nárastom nových obyvateľov obce v predproduktívnom a poproduktívnom veku je potrebné v PHRSR počítať aj so skvalitnením a zlepšením dostupnosti zdravotnej starostlivosti. Pre obyvateľov obce v súčasnosti je priamo v obci poskytovaná primárna zdravotnícka starostlivosť. Tá je zabezpečená v zdravotnom stredisku, prípadne okresnom meste Brezno. Primárna zdravotnícka starostlivosť bude do budúcnosti smerovať k zvyšovaniu kvality zdravotníckych zariadení, pomôcok, diagnostických prístrojov a pod. pre všetky skupiny obyvateľov, na čo je v súčasnom zariadení dostatok disponibilného priestoru.

PHRSR predpokladá zvýšenie stavebnej aktivity v obci. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

V nevyužívaných disponibilných budovách a alternatívne v rámci podružných centier nových rozvojových zón bývania sa navrhuje umiestniť obecné klubové zariadenie pre denný pobyt miestnych seniorov dôchodcov s možnosťou komplexného vybavenia s programom.

Prijateľnosť činnosti, narušenie pohody a kvality života

Z hľadiska obyvateľstva realizáciu objektov podľa PHRSR obce možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa rozšíri ponuka bývania, pracovných miest a služieb. Vhodnými stavebnými a vegetačnými úpravami sa vytvoria esteticky pôsobivé prvky, čo pozitívne ovplyvní obraz obce a zvýši jej návštevnosť. Možné negatívne pôsobenie pri výstavbe na obyvateľstvo je nepriame prostredníctvom znečistenia ovzdušia, vznikom a nakladaním s odpadmi a hlukom z automobilov. Zaťaženie obyvateľstva znečistením ovzdušia je predovšetkým z vykurovania objektov a z výfukových plynov osobných automobilov. Možno predpokladať, že najvyššie koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí objektov budú nižšie, ako sú príslušné limity. Výstavba nesmie ovplyvniť znečistenie ovzdušia jeho okolia nad prípustnú mieru a tým aj zdravotný stav obyvateľstva ani pri najnepriaznivejších podmienkach. Hygienické požiadavky na hluk vo vonkajšom prostredí stanovuje orgán na ochranu zdravia. Podľa predpisu, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií. Znečistené ovzdušie, najmä v dôsledku silného emisno - imisného zaťaženia zo zdrojov znečisťovania, je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva. Nepriaznivo na obyvateľstvo vplýva poľnohospodárska výroba a to používaním agrochemikálií, prašnosťou a živočíšnou výrobou (zaťažuje územie najmä pachmi). Podzemné vody sa môžu stať pri lokálnych zdrojoch jedným zo závažných rizikových faktorov zdravotného stavu obyvateľstva z dôvodu, že znečisťujúce látky vyskytujúce sa vo vode pôsobia toxicky na živé organizmy. Strategický dokument nezvyšuje funkčné plochy pre poľnohospodársku výrobu. Zdrojmi hluku na území obce je automobilová doprava. V PHRSR je cieľom skvalitňovať a rozširovať dopravnú a technickú infraštruktúru na základe požiadaviek na novú výstavbu. Dopravná dostupnosť jednotlivých územných

obvodov bude umožnená po jestvujúcich a taktiež novo navrhovaných pozemných komunikáciách komunikačného systému obce.

5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáacie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie.

Lokality NATURA 2000

V území obce sa nachádzajú územia NATURA 2000:

Názov Nízke Tatry

Kód územia SKCHVU018

Kraj Banskobystrický

Správca územia NP Nízke Tatry

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Hotely a motely, Nemocnice, zdravotnícke a sociálne zariadenia, Zmeny rekreačných objektov na poľnohospodárske, Ostatné budovy pre kultúru a verejnú zábavu, Výrub drevín brehových porastov (žiadateľ nie je správcom vodného toku), nad 50 m dĺžky, Výrub krov, nad 500 m², Výrub stromov, nad 80 stromov, Zvýšenie prepravnej kapacity dopravných zariadení (vleky, lanovky) o minimálne 20 %, Zvýšenie ubytovacích kapacít v rekreačných zariadeniach, Zmeny obytných objektov na priemyselné, Zmeny obytných objektov na rekreačné, Zmeny obytných objektov na poľnohospodárske, Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné, Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky, Zmeny poľnohospodárskych objektov na obytné, Výrub stromov na pasienkoch s plochou väčšou ako 5 ha (okrem náletu do 20 rokov veku, alebo obvodu do 20 cm), nad 1000 stromov, Zmeny rekreačných objektov na priemyselné, Zmeny rekreačných objektov na obytné, Oplocovanie pozemkov okrem oplozenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, Vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažba trstia, rašeliny, bahna a riečného materiálu okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom, Ostatné nebytové budovy (nápravné zariadenia, kasárne a pod.), Krematóriá, Kaplinky a kostoly, Len veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Rodinné domy, Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.), Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest, Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útluky pre bezdomovcov a pod.), Penzióny a chaty s kapacitou nad 20 lôžok, Všetky penzióny a chaty, Kempingy, Ostatné administratívne, správne budovy nesúvisiace s obhospodarovaním pozemkov, Budovy pre maloobchod a drobné služby, Budovy pre veľkoobchod Autoservisy, Čerpacie stanice, Dopravné a telekomunikačné budovy, Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky, Hangáre a depá, Parky (prímestské, rekreačné a pod.), Priemyselné budovy a sklady, Priemyselné nádrže a silá, Skladovacie plochy všetky, Amfiteátre, Budovy pre školstvo a na vzdelávanie, Všetky poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Zriadiť poľovnícke zariadenie – zvernica, Zriadiť poľovnícke zariadenie - posed, soľník, krmelec, senník, Umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, bez limitu, Likvidácia drevín z dôvodu revitalizácie pasienkov, nad 1 ha, Stanice (autobusové, železničné), Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov, Športové areály, Kryté budovy pre šport, Skokanské mostíky, Lyžiarske zjazdové trate, Zasnežovanie lyžiarskych tratí Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č. 2 vyhlášky, Používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu na ploche do 2 ha, Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky), Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice, Výkon poľného práva - zber vajec pernatéj zveri, Zriadiť rybochovné zariadenie, Oplozenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplozenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice, Let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia, Pohyb mimo vyznačených chodníkov v lesnom vegetačnom stupni (okrem vlastníka), Pohyb mimo vyznačených chodníkov v alpínskom vegetačnom stupni, Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 2 a 3 vyhlášky), Melioračné sústavy, Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy, Malé vodné elektrárne, Lyžiarske vleky, Umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, Cesty I. až III. triedy, Účelové komunikácie, Nekryté športové ihriská, Železničné, lanové a iné dráhy, Televízne káblové rozvody, Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary, Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, Miestne telekomunikačné siete a vedenia (okrem domových prípojk), Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice, Diaľkové rozvody elektriny, Miestne rozvody elektriny (okrem domových , prípojk), Golfové ihriská, Nekryté parkoviská a odstavné plochy, Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých stavieb, Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy, Používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu na ploche 2 ha a viac, Umiestnenie, výsadba a zloženie pôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, nad 0,5 ha, Bytové domy, Zábavné parky Budovanie a vyznačenie mototrás, Osvetlenie bežeckých tratí, lyžiarskych tratí a športových areálov mimo uzavretých stavieb, Skládky odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárského, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Spalovne odpadu, Hospodársky odber vody, Jazda na snežných skútroch, Zoologické a botanické záhrady, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Výstavba vodných nádrží pre zasnežovanie, Vypaľovanie stariny, Vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do povrchových vôd poškodzujúce ukazovatele vody vhodnej pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Diaľnice, Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí, Umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúziacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela, Umiestnenie vodného diela

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Zmeny rekreačných objektov na priemyselné - do 50 m, Skládky odpadu - do 500 m, Ťažba a úprava rudných surovín - do 500,

Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny I. a II. kategórii Zoznamu nepôvodných, invázných a expanzívnych - bez limitu, Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny I. a II. kategórii Zoznamu nepôvodných, invázných a expanzívnych - bez limitu, Zmeny obytných objektov na priemyselné - do 50 m, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery - do 100 m, Zmeny rekreačných objektov na poľnohospodárske - do 50 m, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárskoho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho al. iného priemyslu - do 1 000 m, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu - do 1 000 m, Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelom - do 50 m, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie - do 200 m, Melioračné sústavy - do 100 m, Diaľnice - do 200 m, Automobilové a motocyklové dráhy - do 200 m, Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č.2 vyhlášky - bez limitu, Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č.2 vyhlášky - bez limitu, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia - do 1 000 m, Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny ostatných kategórií - do 2000 m, Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky) - do 1000 m, Rozširovanie vetkých nepôvodných druhov živočíchov - do 2000 m.

Zakázané činnosti v CHVÚ:

- odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezd, stromov s hniezdami alebo s hniezdnymi dutinami druhov vtákov orla skalného, orla kriľavého, včelára lesného, sovy dlhochvostej, bociana čierneho, d'atľa čierneho, d'atľa trojprstého, d'atľa bieločrptého, kuvika vrabčieho, kuvika kapcavého a žlny sivej, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- odstraňovanie ojedinelých zlomov alebo suchých stromov, ktoré nie sú zdrojom zvýšenej početnosti biotických škodlivých činiteľov, nepredstavujú potenciálne nebezpečenstvo z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nebránia technologickému prístupnosti porastu,
- vykonávanie činnosti, ktorá môže ohroziť priebeh hniezdzenia, výchovy alebo vyvážania mláďat v blízkosti hniezda orla skalného, orla kriľavého, sovy dlhochvostej, bociana čierneho alebo včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- vykonanie úmyselnej obnovnej ťažby, pri ktorej sa na jeden hektár obnovovanej plochy lesného porastu ponechá menej ako tri stromy v rubnej dobe na prirodzené dozretie alebo ponechá menej ako päť stromov vrastavých jedlí na 1 ha obnovovanej plochy na prirodzené dozretie,
- výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa od 1. apríla do 31. júla, okrem odstraňovania následkov havárií alebo porúch na elektrickom vedení,
- mechanizované kosenie alebo mulčovanie existujúcich trvalých trávnych porastov na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára spôsobom od okrajov do stredu,
- úmyselné zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy, ostatných lesných pozemkov okrem zriadených lesných škôlok, semenných sádov, lesných ciest a zväžnic, lesných skladov a rozdeľovacích priesekov,
- rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov okrem ich obnovy,
- vykonávanie úmyselnej obnovnej ťažby v období od 1. februára do 30. júna v ochranných lesoch, v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
- uplatňovanie iného hospodárskeho spôsobu ako účelového alebo výberkového v ochranných lesoch v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2
- vykonávanie úmyselnej obnovnej ťažby s veľkosťou obnovného prvku väčšou ako 0,5 hektára alebo jeho šírkou väčšou ako priemerná výška porastu v hospodárskych lesoch alebo lesoch osobitného určenia, v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2
- vykonávanie úmyselnej obnovnej ťažby, pri ktorej sa v dielcoch alebo v čiastkovej ploche s vyšším, ako päť percentným zastúpením pionierskych drevín z celkového drevinového zloženia, zníži toto zastúpenie pod päť percent, v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2.
- odstraňovanie jarabiny vtácej v siedmom lesnom vegetačnom stupni pod hornú hranicu jej obnovného zastúpenia, v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2.
- vypaľovanie tráv, úhorov alebo medzí,
- lov pomocou sokoliarskych dravcov alebo sov alebo ich výcvik,
- budovanie zariadení na farmový chov vtákov alebo rybochovných zariadení,
- lov jariabka hôrneho (20.12.2015, <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&lang=sk&sec=20&do=search>).

Názov : Alúvium Hrona

Kód územia : SKUEV0303

Kraj : BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ

Rozloha : 225,05 ha

Správca územia : NAPANT

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91E0* Lužné vrbovo-topolové a jelšové lesy, 3220 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov, 3260 Nižinné až horské vodné toky s vegetáciou vzáru *Ranunculus fluitans* a *Callitriche-Batrachion*, 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa, 6510 Nižinné a podhorské kosné lúky, 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*, hlaváčka podunajská *Hucho hucho*, hlaváč bielooplutvý *Cottus gobio*, kunka žltobruchá *Bombina variegata*, kunka červenobruchá *Bombina bombina*, mlok karpatský *Triturus montandoni*, vydra riečna *Lutra lutra*, podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*, uchaňa čierna *Barbastella barbastellus*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, netopier brvitý *Myotis emarginatus*, netopier pobrežný *Myotis dasycneme*, netopier ostrouchý *Myotis blythii*, plž severný *Cobitis taenia*, mihulfa *Eudontomyzon* spp.

Navrhované menežmentové opatrenia

Extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Extenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Opatrenia na udržanie primeraného vodného režimu (vysoké hladiny podzemnej vody), Zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty, Špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrapkáč, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce), Eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality, Obnova zdroja potravy (zarybňovanie), Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Opatrenia na zlepšenie kvality vôd, Uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Cesty I. až III. triedy, Nekryté parkoviská a odstavné plochy, Železničné, lanové a iné dráhy, Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy, Športové areály, Malé vodné elektrárne, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky, Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky, Vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do povrchových vôd poškodzujúce ukazovatele vody vhodnej pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky), Zriadiť rybochovné zariadenie, Zriadiť poľovnícke zariadenie – zvernica, Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminóznych hornín, Ťažba a úprava rudných surovín, Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov, Ťažba ostatných nerastov, Ťažobné a geotermálne vrty, Výsypky, odvaly a odkaliská (haldy), Diaľnice, Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Prístavy, plavebné kanály a komory, Umiestnenie vodného diela, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Veterné elektrárne, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spaľovne odpadu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárkeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu, Skládka odpadu, Melioračné sústavy, Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary, Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice, Diaľkové rozvody elektriny, Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice, Nekryté športové ihriská, Kryté budovy pre šport, Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy, Golfové ihriská, Lyžiarske zjazdové trate, Výstavba vodných nádrží pre zasněžovanie, Zábavné parky, Parky (prímestské, rekreačné a pod.), Zoologické a botanické záhrady, Bytové domy, Rodinné domy, Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útulky pre bezdomovcov a pod.), Hotely a motely, Všetky penzióny a chaty, Kempingy, Ostatné administratívne, správne budovy nesúvisiace s obhospodávaním pozemkov, Budovy pre maloobchod a drobné služby, Budovy pre veľkoobchod, Autoservisy, Čerpacie stanice, Dopravné a telekomunikačné budovy, Stanice (autobusové, železničné), Hangáre a depá, Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest, Priemyselné budovy a sklady, Priemyselné nádrže a silá, Skladovacie plochy všetky, Amfiteátre, Ostatné budovy pre kultúru a verejnú zábavu, Budovy pre školstvo a na vzdelávanie, Budovy pre výskum, Nemocnice, zdravotnícke a sociálne zariadenia, Všetky poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Kaplnky a kostoly, Cintoríny, Krematóriá, Ostatné nebytové budovy (nápravné zariadenia, kasárne a pod.), Zmeny rekreačných objektov na priemyselné, Zmeny poľnohospodárskych objektov na obytné, Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.), Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné, Zriadenie alebo zrušenie verejných sádov, parkov, okrasných záhrad a inej zelene, ak sú spojené s terénnymi prácami, s odstraňovaním zelene, s vybavením chodníkmi a iným spevnenými plochami, s umiestnením drobnej záhradnej architektúry, Umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmelnice a záhrady, bez limitu...

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Skládka odpadu, Veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky), Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminóznych hornín, Ťažba a úprava rudných surovín, Ťažba a úprava povrchových surovín na kontakte s tokom pretekajúcim územím, Povrchové veľkokapacitné vápencové a dolomitové lomy, Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelom, Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov ak ide o vyhradené ložisko, Ťažba ostatných nerastov, Ťažobné vrty na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím, Ostatné ťažobné vrty s používaním výplachu ak sú vypúšťané do toku nad územím, Diaľnice, Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Úpravne vody, miestna kanalizačná sieť a čistiarne odpadových vôd, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Malé vodné elektrárne, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spaľovne odpadu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárkeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie, Automobilové a motocyklové dráhy (20.9.2015, <http://www.sopsr.sk/natura/>).

Na území katastra obce Beňuš sa nachádza niekoľko chránených území s ich ochrannými pásmami. Podmienky ochrany týchto území sú rešpektované pre akúkoľvek činnosť v území sú definované v príslušných právnych predpisoch, ktoré sú tu taktiež uvedené.

PHRSR obce Beňuš nebude mať negatívny vplyv na chránené územia. Všetky aktivity sa budú realizovať mimo území NATURA 2000 a chránených území, prípadne po schválení príslušným orgánom štátnej ochrany prírody.

V PHRSR sú plne rešpektované všetky prvky územného systému ekologickej stability regionálnej a nadregionálnej úrovne (RÚSES). Pri umiestňovaní novej zástavby, najmä plôch pre bývanie, boli

zohľadňované pásma hygienickej ochrany, resp. ochranné pásma existujúcich stavieb a činností, ktoré predstavujú zóny ich vplyvu na prostredie:

- ochranné pásmo cintorínov
- ochranné pásmo čistiarnie odpadových vôd
- pásmo hygienickej ochrany areálu PD
- ochranné, prístupové pásmo vodných tokov
- ochranné pásmo lesa
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, potrubia vysokotlakového a strednotlakového plynovodu, regulačné stanice, potrubia vodovodu a kanalizácie
- ochranné pásma ciest I. a III. triedy (platia mimo zastavaného územia)

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu.

Uplatnenie dokumentu nepredstavuje riziká z hľadiska životného prostredia.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

Vzhľadom na polohu v území, charakter a rozsah návrhu tento nevyvolá žiadne vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení.

- obyvatelia obce Beňuš
- fyzické a právnické osoby podieľajúce sa na využívaní územia obce
- združenia pôsobiace v obci

2. Zoznam dotknutých subjektov.

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Ministerstvo obrany SR, Sekcia ekonomiky, národný riaditeľ pre infraštruktúru, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR – Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Brezno, Oddelenie územného plánovania,
- Banskobystrický samosprávny kraj
- Regionálna správa ciest BBSK
- Okresný úrad Brezno, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Brezno, Pozemkový a lesný odbor,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva
- Okresný úrad, Oddelenie civilnej ochrany a krízového riadenia,
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
- Okresný úrad, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Mlynská dolina 1, 817 04 Bratislava 11
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
- Stredoslovenská energetika, a.s.,
- Slovenská elektrizačná prenosná sústava, a.s., Mlynské Nivy 59/A, 824 84 Bratislava
- Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia a.s., Mlynské nivy 44, 821 09 Bratislava
- Eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava
- Slovak Telecom, Karadžičova 10, 825 13 Bratislava
- Orange Slovensko, Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava
- Telefónica O2 Slovakia s.r.o., Einsteinova 24, 851 01 Bratislava
- Obec Mýto pod Ďumbierom
- Obec Jarabá
- Obec Bravčovo
- Mesto Brezno

3. Dotknuté susedné štáty.

PHRSR obce Beňuš nezasahuje do záujmového územia a pôsobnosti iných štátov.

V. Doplňujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu).

Pôsobnosť strategického dokumentu vymedzujú nasledujúce mapové podklady.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu.

PHRSR obce Beňuš integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Beňuš 2016 – 2025 integruje územný plán obce, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+. Pri spracovaní strategického dokumentu sa vychádzalo z podkladov (dotazníkový prieskum), kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Beňuš, 10.3.2016

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia.

Starosta obce: Katarína Srnková, Adresa: Obecný úrad Beňuš, Beňuš 355, 976 64 Beňuš

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka.

.....
starostka obce

.....
pečiatka